

A j e l ö l t k ó d s z á m a :

Državni izpitni center

P 0 8 1 A 1 0 3 1 1

TAVASZI IDŐSZAK

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. feladatlap

Nem művészi szöveg elemzése

2008. május 26., hétfő / 60 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A feladatlaphoz egy értékelőlap is mellékelve van.

A nem művészi szöveget tartalmazó perforált lapot a jelölt ki is tépheti.

SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapon!

A feladatlap 21 feladatot tartalmaz, és összesen 60 pont érhető el. A feladatlapban a feladatok mellett feltüntettük a lehetséges pontszámot is.

A megoldásokat írja olvashatóan, írott betűkkel az erre kijelölt helyre! Csak golyós- vagy töltőtollat használhat. A feleletválasztós feladatoknál – ha a feladat utasítása nem kívánja másképp – egy betűjelet karikázzon be! Az esetleges rossz megoldást húzza át, majd válaszát írja le újra! Az olvashatatlan megoldásokat és a zavaros javításokat nulla (0) ponttal értékeljük. Ügyeljen válaszadásában a nyelvhelyességre és a helyesírásra!

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk.

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 2 üres.

MELLÉKLET

Az Európa-bajnokság után Szegeden is hatból hat a cél

1. Furcsa dolgokat szülhet a sors. Előfordulhat, hogy a kőkemény ellenfelek egy szemvillanás alatt egy hajóban eveznek. Ez történt Kovács Katalinnal és Janics Natasával is, akik közös edzőjüknek köszönhetően egymás legnagyobb riválisaként találták magukat egy hajóban. A 2004-es olimpia előtt elképesztő csatákat vívtak egymással az athéni egyes indulás jogáért. A könnyekkel tarkított válogatósorozat végén a világbajnoki címvédő Kovács Katalin helyett Janics Natasa szállhatott vízre az olimpiai pályán. S miután egyéniben bezsebelte az olimpiai aranyat, Kovács Katalinnal párosban is a világ legjobbja lett. A nagy egymásra találás az olimpiai győzelmen túl három világbajnoki és immáron hat páros Európa-bajnoki címet (2005, 2006) hozott a két kajakozónőnek, akik a 2006. augusztus 17-én kezdődő szegedi világbajnokság legnagyobb sztárjai lehetnek.

2. – **Jól tudjuk, hogy rekordra készültek?**

KK: Konkrétan nem »a« rekordra készülünk, hanem arra, hogy lehetőleg minden számban, amelyben rajthoz állunk, elhozzuk az aranyérmeket.

– **Ez pontosan hat győzelem, hiszen a három páros szám mellett három négyest is eveztek.**

KK: Szeretném mindazt kihozni magamból, amit tudok. A hat arany begyűjtése a racicei Európa-bajnokságon már sikerült, és külön boldoggá tett az, ahogyan megszereztük ezeket a győzelmeket: nem volt egyszerű a helyzet, de kétségtelen, hogy a legtöbb számban szárnyalt alattunk a hajó. Az ezer méteres páros után például azt éreztem, hogy soha ilyen jól nem eveztem még.

3. – **Nem hiányzik az, hogy egyesben nem szerepelsz?**

KK: Furcsa, de elfogadtam, hogy ezek az évek a párosokról szólnak. A mostani gondolataim pedig Szegedhez kapcsolódnak, így nem is akarok másról beszélni. Annyit azért elárulok, hogy a pekingi olimpiáig mindenképpen szeretnék kitarítani.

JN: Én is szívesen indulnék egyesben, de erről nem mi döntünk, hanem az edzőnk. Előfordul, hogy holtpontra kerülök, de ilyenkor mindig eszembe jut: a munkát azért végzem el, hogy a versenyen, az adott pillanatban ne legyenek nehézségeim, ne legyenek fájdalmaim.

4. – **Az idei Európa-bajnokságot könnyedén túlélte, pedig hat számban indultatok...**

JN: Valóban jól sikerült az Európa-bajnokság, de én csak akkor nyugszom meg, ha már túl vagyok a világbajnokságon.

– **Az emberek azt gondolják, ha Kovács Katalin és Janics Natasa hajóba ül, abban az esetben biztos a siker. Nem nyomasztanak ezek az elvárások?**

JN: Ez az, amire nem szabad gondolnunk. Több ezer ember lesz kíváncsi ránk, biztosan elképesztő hangulat uralkodik majd a szegedi pályán, de a verseny ideje alatt mindezt ki kell kapcsolnunk. Csakis az előttünk álló feladatra szabad koncentrálnunk.

<p>5.</p> <p style="text-align: center;">KOVÁCS KATALIN</p> <p><i>Született:</i> 1976. február 29. (Magyarország) <i>Egyesülete:</i> MTK <i>Edzője:</i> Fábiánné Rozsnyói Katalin <i>Nevelőedzője:</i> Schmidtné Pavlovics Katalin <i>Legjobb eredményei:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • olimpia: egyszer aranyérem, háromszor ezüstérem • világbajnokság: tizenötösör aranyérem, kétszer ezüstérem, háromszor bronzérem • Európa-bajnokság: tizenhétyszer aranyérem <p>Tudta-e, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> – igazi kajakos családból származik; két nővére versenyszerűen kajakozott, – szabadidejében is a vízisportot választja kikapcsolódásként, – három kutya boldog tulajdonosa? 	<p>6.</p> <p style="text-align: center;">JANICS NATASA</p> <p><i>Született:</i> 1982. június 24. (Szerbia) <i>Egyesülete:</i> Démász–Szeged <i>Edzője:</i> Fábiánné Rózsnyói Katalin <i>Nevelőedzője:</i> Milan Janić <i>Legjobb eredményei:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • olimpia: kétszer aranyérem • világbajnokság: ötször aranyérem • Európa-bajnokság: tízszer aranyérem <p>Tudta-e, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> – vérbeli kajakos; elhunyt édesapja világbajnok volt, édesanyja pedig a horvát bajnoki címig vitte, – hogy imád fényképezni, profi gépet is visz magával a versenyekre, – hogy kedvenc színe a rózsaszín?
--	---

ÜRES OLDAL

Figyelmesen olvassa el a mellékelt szöveget, majd oldja meg az alábbi feladatokat!
A **H** betűvel jelölt feladatokban a helyesírást is értékeljük.

1. a) Nevezze meg a mellékelt szöveg 1–4. részének műfaját!

_____

- b) A mellékelt szövegben két stílusréteg jegyei uralkodnak. Húzza alá a megfelelőket!

hivatalos   publicisztikai   társalgási   tudományos-szakmai

- c) Fogalmazza meg tömören, mi az alábbi részek szövegbeli szerepe?

1.rész: _____

_____

5–6. rész: _____

_____

(4 pont)

2. Fogalmazza meg a cím üzenetét!

_____

_____

(2 pont)

3. Igazak (I) vagy hamisak (H) az alábbi állítások? Karikázza be a megfelelő betűjelet!

A sportolónők egyidősek. I   H

Mindketten szerettek volna egyesben is indulni az athéni olimpián. I   H

Egyikük a következő olimpián is szeretne indulni. I   H

Egyikük számára a versenyekre való felkészülés sok örömmel jár. I   H

Mindketten egyesben is rajthoz állhatnak a 2006-os világbajnokságon. I   H

(5 pont)

4. Pótolja értelemszerűen az alábbi mondatokat!

A 2004-es olimpián egyikük _____, másikuk _____ olimpiai
(Hány?) (Hány?)
aranyérmét szerzett.

Párosban ezidáig _____ világbajnoki címet szereztek.
(Hány?)

(3 pont)

5. Két állítás mindkét kajakozónőre igaz. Karikázza be betűjelüket az 5. és 6. rész alapján!

- A Ugyanannak a sportegyesületnek a tagjai.
- B Közös volt a nevelőedzőjük.
- C Közös a mostani edzőjük.
- D Rokonaik is kiváló sportolók.
- E Tizenhét Európa-bajnoki címet szereztek.

(2 pont)

6. a) Fogalmazza meg az alábbi szószerkezetek kiemelt szavainak szövegbeli jelentését!

az olimpiai győzelmen *túl* (1. rész)

---

túl vagyok a világbajnokságon (4. rész)

---

b) Fogalmazza meg az alábbi szószerkezet jelentését!

bezsebelte az olimpiai aranyat (1. rész)

(3 pont)

7. Írja ki az 1. részből a *vetélytárs* szó két szinonimáját!

(2 pont)

8. Írja ki az 1. részből az alábbi megfogalmazásoknak megfelelő állandósult szókapcsolatokat!

az élet néha meglepetésekkel szolgál: _____

hasonló a sorsuk, helyzetük: _____

(2 pont)

9. a) Írja ki a 4. részből az *összpontosít* ige szinonimáját!

_____

- b) Egészítse ki értelemszerűen az alábbi mondatot!

Az a) feladatban kiírt szó _____ eredetű.

(2 pont)

10. a) Bontsa szóelemekre az alábbi szót!

T – szótő, K – képző, J – jel, R – rag

e g y e s ü l e t

- b) Egészítse ki a mondatot a fenti szó megfelelően toldalékolt alakjával!

Az _____ harminchárom sportoló edz hetente háromszor.

(3 pont)

11. a) Írja ki az alábbi mondatból az első képzett szót!

Ez pontosan hat győzelem, hiszen a három páros szám mellett három négyest is eveztek.

képzett szó: _____

- b) Melyik állítás érvényes az a) feladatban kiírt szóra? Karikázza be!

- A főnévből képzett ige
- B igéből képzett főnév
- C melléknévből képzett főnév
- D főnévből képzett melléknév

(2 pont)

12. a) Írja ki az 5. részből a mozaikszót!

_____

b) Egészítse ki a mondatot az a) feladatban kiírt szó megfelelően toldalékolt alakjával!

A sportoló jól érzi magát a/az _____.
(Hol?)

(2 pont)

13. Alakítsa át az alábbi szó szerkezetet összetett szóvá!

aki megvédte a címet _____

(1 pont)

14. Határozza meg az alábbi szó szerkezetek fajtáját! Írja a vonalra a helyes válasz előtti betűjelet!

dolgokat szülhet _____

szülhet a sors _____

- A mellérendelő, kapcsolatos
- B mellérendelő, következtető
- C hozzárendelő
- D alárendelő, határozós
- E alárendelő, tárgyas

(2 pont)

15. a) Írja a vonalra az alábbi összetett mondatok fajtáját jelölő betűjelet!

_____ Ez az, amire nem szabad gondolnunk.

_____ Biztosan elképesztő hangulat uralkodik majd a szegedi pályán, de a verseny ideje alatt mindezt ki kell kapcsolnunk.

- A alárendelő, alanyi
- B alárendelő, határozós
- C alárendelő, jelzős
- D mellérendelő, ellentétes
- E mellérendelő, kapcsolatos

b) Alakítsa át az a) feladat 1. példamondatát egyszerű mondattá!

H

_____

(4 pont)

16. Helyettesítse az aláhúzott szerkezetet egy megfelelő utalószóval!

Ha Kovács Katalin és Janics Natasa hajóba ül, abban az esetben biztos a siker.

_____

(1 pont)

17. Egészítse ki a mondatot az alábbi szó ellentétes hangrendű párjával!

számban

A szerdai kerekasztal-beszélgetésen a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke ült velem

_____.

(1 pont)

18. a) Írja ki a 2. részből az első igét!

_____

b) Hogyan ejtjük az a) feladatban kiírt szót? Írja a vonalra!

_____

c) Nevezze meg a kiírt szóban érvényesülő hangtörvényt!

_____

(3 pont)

19. Javítsa ki a mondat helyesírási hibáit!

Elérzékenyülök, ha az 1998-as szegedi világbajnokságra gondolok hiszen csodálatos volt magyar közönség előtt szerepelni.

(2 pont)

20. Alakítsa át szó szerinti és tartalmi idézetté az alábbi mondatot!

Ezek az évek a párosokról szólnak. (Kovács Katalin)

szó szerinti idézet:

_____

tartalmi idézet:

_____

(2 pont)

ÜRES OLDAL